

*E përkthyer nga gjuha maqedone

POLITIKA E INTEGRITETIT

E AUTORITETIT TË AUDITIMIT PËR AUDITIM TË INSTRUMENTIT TË NDIHMËS SË PARANËTARËSIMIT (IPA)

Shkup, Shtator 2025

ul. 11 Tetori nr.36, 1000 Shkup

telefon / tel/faks (02) 3222-304

www.aaipa.gov.mk; ipa_aa@aaipa.gov.mk

Organet shtetërore dhe institucionet e sektorit publik në Republikën e Maqedonisë së Veriut, duke u nisur nga angazhimet për sigurimin e respektimit të kushtetutshmërisë, ligjshmërisë, integritetit profesional, transparencës dhe mbrojtjes së lirive dhe të drejtave të njeriut, e miratojnë këtë politikë

POLITIKA E INTEGRITETIT

Organet shtetërore dhe institucionet e sektorit publik në Republikën e Maqedonisë së Veriut e pranojnë integritetin si themel të menaxhimit të mirë dhe si përgjigje strategjike dhe të qëndrueshme ndaj korrupsionit. Integriteti është thelbësor për prosperitetin ekonomik, social dhe shoqëror.

Me integritet nënkuptohet ushtrimi i ligjshëm, i pavarur, i paanshëm, etik, i përgjegjshëm dhe transparent i punëve me të cilat personat zyrtarë ruajnë reputacionin e tyre dhe të institucionit ku janë përgjegjës ose të punësuar, eliminojnë rreziqet dhe largojnë dyshimet për mundësinë e paraqitjes dhe zhvillimit të korrupsionit dhe në këtë mënyrë sigurojnë besimin e të punësuarve dhe qytetarëve në ushtrimin e funksioneve publike dhe në punën e institucioneve publike.

Forcimi dhe ngritja e integritetit është mision dhe përgjegjësi e përbashkët e të gjitha institucioneve në sistem dhe në të gjitha nivelet e pushtetit.

Duke e pranuar politikën e integritetit, Autoriteti i auditimit angazhohet për:

- (1) vendosjen e sistemit të integritetit;
- (2) zbatimin dhe mbështetjen e sistemit të integritetit dhe
- (3) ndjekjen dhe raportimin për zbatimin e sistemit të integritetit.

Autoriteti i Auditimit i njofton për politikën e tij të integritetit edhe subjektet e sektorit privat, shoqërinë civile dhe qytetarët, duke kërkuar nga ata si partnerë në proces, të respektojnë vlerat dhe standardet e vendosura në raportet me organet shtetërore dhe institucionet e sektorit publik.

1 Vendosja e sistemit të integritetit

Sistemi i integritetit vendoset, në mënyrë që të mundësojë që organet shtetërore dhe institucionet e sektorit publik të punojnë dhe të kryejnë kompetencat e tyre duke respektuar ligjet dhe në përputhje me standardet më të larta etike.

Sistemi i integritetit bazohet në elementet në vijim:

- Mbrojtja e interesit publik dhe parandalimi i konfliktit të interesit;
- Respektimi i kodit etik përkatës për pozitën e personit zyrtar;
- Menaxhimi i burimeve njerëzore mbi bazën e meritave dhe kualifikimeve;
- Menaxhim i qëllimshëm, racional dhe efikas i burimeve publike;
- Transparencë dhe qasje në informacione me karakter publik;
- Raportim i mbrojtur nga sinjalizuesit;
- Menaxhim i cilësisë.

Mbrojtja e interesit publik dhe parandalimi i konfliktit të interesit Autoriteti i Auditimit dhe punonjësit e tij angazhohen që me punën e tyre do t'i japin përparësi interesit publik ndaj atij privat dhe se do të nxisin dhe zhvillojnë një kulturë organizative, që nuk toleron konflikt interesi dhe në të cilën përgjegjësia individuale dhe shembulli personal janë baza për qeverisje të mirë.

Për të mundësuar menaxhim efikas të konfliktit të interesit në Autoriteti i Auditimit, zbatohet procedurë për identifikim dhe deklarim të qartë të interesave personale, përcaktohen rregulla të qarta për pritjet nga personave zyrtar kur ekziston rrezik për konflikt interesi, sigurohet transparencë në procesin e zgjidhjes së situatave ku paraqitet konflikt interesi dhe zhvillohen mekanizma për follow-up të zbatimit të rregullave për parandalimin e konfliktit të interesit.

Respektimi i kodit etik, që është relevant për pozicionin e personave zyrtarë ku ata në Trupin e Revizionit, janë të detyruar të respektojnë kodin etik të institucionit në të cilin punojnë, qëllimi i të cilit është të promovojë profesionalizmin, mbrojtjen e interesit publik, llogaridhënien, përgjegjësinë, paanshmërinë, mosdiskriminimin dhe neutralitetin politik.

Autoriteti i Auditimit zhvillon mekanizma që mundësojnë të ndiqet në mënyrë të vazhdueshme respektimi i kodit etik nga ana e personave zyrtar. Për fushat që janë veçanërisht të ndjeshme ndaj korrupsionit, siç janë prokurimet publike, Autoriteti i Auditimit miraton edhe kode të veçanta të sjelljes.

Menaxhimi i burimeve njerëzore në bazë të sistemit të meritave dhe kualifikimeve Integriteti promovohet si pjesë e menaxhimit të burimeve njerëzore në Trupin e Revizionit. Punësimet janë transparente përmes shpalljes publike, me kriterë të përcaktuara paraprakisht dhe me politika të zhvilluara, që mundësojnë punësime dhe ngritje në detyrë në bazë të meritave dhe kualifikimeve dhe pamundësojnë ndikime partiake, nepotizëm dhe kronizëm.

Në Trupin e Revizionit janë identifikuar vendet e punës, që janë veçanërisht të ndjeshme ndaj korrupsionit dhe për to parashikohen detyrime të veçanta në lidhje me mbrojtjen e integritetit. Është e nevojshme të respektohen në mënyrë të vazhdueshme papajtueshmëritë, ndalesat dhe kufizimet karakteristike për punën në sektorin publik.

Menaxhim i qëllimshëm, racional dhe efikas i burimeve publike Autoriteti i Auditimit demonstroi hapje, llogaridhënie dhe përfshirje në përcaktimin e të ardhurave dhe shpenzimeve buxhetore të udhëhequra nga qëllimi për të përmbushur interesin publik dhe për të përmirësuar vazhdimisht shërbimet për qytetarët.

Autoriteti i Auditimit për IPA angazhohet që kontratat për prokurime publike, partneritet publiko-privat, dhënie koncesionesh mbi burime shtetërore, qira dhe shitje të pasurisë dhe tokës shtetërore etj; do t'i lidhë përmes procedurave transparente që mundësojnë trajtim të barabartë dhe konkurrencë për pjesëmarrësit e interesuar.

Transparencë dhe qasje në informacione me karakter publik Autoriteti i Auditimit siguron informacione të sakta, të përshtatshme, në kohë dhe të plota për qytetarët dhe personat juridikë, duke respektuar të drejtën e privatësisë dhe mbrojtjen e të dhënave personale.

Autoriteti i Auditimit synon një nivel të lartë të transparencës aktive, përkatësisht publikon sa më shumë informacione në faqen e saj të internetit dhe demonstroi gatishmëri që puna e saj të jetë e hapur për shqyrtim dhe kontroll publik.

Personat zyrtar nuk guxojnë të përdorin informacionet me të cilat disponojnë gjatë ushtrimit të funksioneve, kompetencave publike dhe detyrave zyrtare për të përfituar dobi apo avantazh për veten ose për të tjerët.

Njoftim i mbrojtur nga sinjalizuesit. Mundësimi i sinjalizuesve për të raportuar veprime të paligjshme ose të papranueshme pa pasur frikë nga pasojat, paraqet një nga shtyllat për parandalim, zbulim, hetim dhe sanksionim të suksesshëm të këtyre veprimeve që rrezikojnë funksionimin e institucionit.

Autoriteti i Auditimit miraton procedurë për raportim të mbrojtur dhe ka të caktuar një person të autorizuar, për pranimin e raportimeve nga sinjalizuesit. Me procedurën për raportim të mbrojtur dhe me personin e autorizuar njihen të gjitha palët e përfshira.

Menaxhimi i cilësisë- Autoriteti i Auditimit vendos një sistem pune përmes të cilit vazhdimisht përmirësohen aktivitetet dhe proceset, ulen rreziqet dhe kostot, ndërsa rritet motivimi i punonjësve dhe ndiqen rezultatet e përgjithshme të punës.

Përmirësimi i punës dhe përmirësimi i cilësisë në punën e Autoriteti i Auditimit, realizohet përmes planifikimit të përgjegjshëm, menaxhimit dhe realizimit të proceseve dhe promovimit të një kulture të ekselencës në administratën publike, në përputhje me standardin ndërkombëtar ISO 9001, Kornizën e Përbashkët të Vlerësimit – CAF dhe standarde të tjera të cilësisë në sektorin publik.

2 Zbatimi dhe mbështetja e sistemit të integritetit

Për të mundësuar zbatim efikas të sistemit të integritetit, Autoriteti i Auditimit është i përkushtuar në ndërtimin e kapaciteteve dhe mbështetjen e të gjithë personave zyrtar në procesin e përmbushjes së detyrimeve që rrjedhin nga standardet e integritetit në drejtim

të ushtrimit të detyrave në mënyrë ligjore, të pavarur, të paanshme, etike, të përgjegjshme dhe transparente.

Strukturat drejtuese në Trupin e Revizionit janë përgjegjëse për vendosjen dhe zbatimin e sistemit të integritetit, si dhe për promovimin e tij përmes sjelljes së tyre personale dhe përmes marrjes së masave për pranimin kolektiv të politikës së integritetit dhe respektimin e saj nga ana e punonjësve.

Ndërtimi i kapaciteteve realizohet përmes edukimit të rregullt të punonjësve, për zbatimin e duhur të standardeve të integritetit përmes trajnimeve, si dhe duke mundësuar këshillim për të gjitha dilemat që mund të paraqiten tek personave zyrtar në punën e përditshme.

Për të siguruar zbatim efikas të sistemit të integritetit, Autoriteti i Auditimit cakton person për integritet.

Autoriteti i Auditimit identifikon rreziqet nga korrupsioni dhe i vlerëson dhe ndjek ato rregullisht. Në përputhje me këtë ndërmerren masa për tejkalimin e rreziqeve që rrezikojnë integritetin e institucionit.

3 Monitorimi dhe raportimi për zbatimin e sistemit të integritetit

Autoriteti i Auditimit mundëson një sistem monitorimi në dy nivele për zbatimin e sistemit të integritetit, në nivel të vet institucionit dhe nga ana e institucionit kompetent, Komisioni Shtetëror për Parandalimin e Korrupsionit (KSHPK).

Qëllimi i monitorimit të sistemit të integritetit në Autoriteti i Auditimit është të përcaktohet efikasiteti i politikave dhe procedurave të zbatuara që mundësojnë zbatimin konsekuent të standardeve të integritetit, si dhe matjen e rezultateve nga masat e zbatuara për uljen e rreziqeve nga korrupsioni. Procesin e monitorimit dhe raportimit për zbatimin e sistemit të integritetit e koordinon personi për integritet.

Autoriteti i Auditimit zbaton edhe kontrole të brendshme për verifikimin e zbatimit të standardeve të integritetit përmes përfshirjes së auditing të brendshëm.

Autoriteti i Auditimit angazhohet për bashkëpunim me KSHPK, duke i mundësuar të ndjekë zbatimin e sistemit të integritetit. Për këtë qëllim, Autoriteti i Auditimit angazhohet për informim të saktë, të rregullt dhe në kohë të KSHPK-së, për të gjitha aktivitetet e ndërmarra në drejtim të zbatimit të sistemit të integritetit, si dhe për zbatimin e udhëzimeve, rekomandimeve dhe sugjerimeve të marra nga KSHPK në lidhje me forcimin e integritetit të institucioneve.